

Predmet: Aktuálne politologické problémy

Vyučujúci: doc. Mgr. Richard Sťahel, PhD.

Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov s niektorými aktuálnymi politologickými otázkami, ich teoretickým zdôvodnením a formami argumentácie pri predpokladaných možných riešeniach. Zároveň predmet umožňuje nadobudnúť a precvičiť prezentačné a komunikačné zručnosti.

Forma ukončenia: Skúška

Forma realizácie predmetu: 2/2

Podmienky na udelenie kreditov: Na absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 70 bodov.

Dochádzka	12 bodov
Aktivita na seminároch	24 bodov
Prezentácia jedného z textov uvedených v zozname literatúry	44 bodov
Úspešné absolvovanie ústnej skúšky	

Témy prednášok:

1. Integrácia, globalizácia a renacionalizácia – problémy a možnosti politiky v transnacionálnej situácii.
2. Globálna environmentálna devastácia a sociálna deštrukcia vs teritoriálna obmedzenosť politiky.
3. Oslabenie postavenia a možností inštitúcie štátu v dôsledku procesov globalizácie a integrácie.
4. Transnacionálna situácia a možnosti transnacionálnej politiky.
5. Renacioanalizácia ako obranná reakcia na globalizačné tlaky.
6. Ústavná demokracia ako výsledok boja za uznanie ľudských a občianskych práv (tri roviny občianstva a ich ústavné zakotvenie a ochrana).
7. Ústavná demokracia ako politický systém garancie a ochrany ľudských a občianskych práv.
8. Ohrozenie ústavnej demokracie, kríza demokracie – globalizácia, ekonomizácia, desocializácia, privatizácia verejného priestoru a verejných služieb.
9. Vznik a vývoj konceptu ľudských práv. Ľudské práva ako výsledok bojov o uznanie.
10. Ľudské práva v právnom systéme SR a v medzinárodných dohovoroch.
11. Problémy a limity realizácie konceptu ľudských práv.

Literatúra:

BAUMAN, Z. 2000. *Globalizácia : Dôsledky pre ľudstvo*. Bratislava : Kalligram

BECK, U. 2004. *Čo je globalizácia. Omyly globalizmu. Odpovede na globalizáciu*. Bratislava: Vydavateľstvo spolku slovenských spisovateľov.

BECK, U. 2007. *Moc a protíváha moci v globálnom veku: Nová ekonomie svetové politiky*.. Praha: Sociologické nakladatelství.

- HABERMAS, J. 2000. Tri normatívne modely demokracie. In: *Filozofia*, roč. 55, č. 1, s. 39-46.
- HABERMAS, J. 2012. *K ústave Európy*. Bratislava : Kalligram, spol. s.r.o.,.
- HABERMAS, J. 2018. *Diskursivní teorie liberální demokracie*. Praha: Karolinum.
- HONNETH, A. 1997. Integrita a zneuznání. Základní motiv morálky uznání. In: *Filosofický časopis*, roč. 45, č. 2, s. 297-309.
- HONNETH, A. 2007. *Zbavovat se svéprávnosti. Paradoxy současného kapitalismu*. Praha: Filosofia.
- KELLER, J. 2005. *Až na dno blahobytu*. Praha: EarthSave Cz.
- KELLER, J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: SLON.
- KELLER, J. 2010. *Tři sociální světy. Sociální struktura postindustriální společnosti*. Praha : SLON.
- PALOVIČOVÁ, Z. 2017. *Ambivalentnosť ľudských práv a neurčitost' ich pojmu z pohľadu filozofie*. Bratislava: VEDA.
- POLLMANN, A. - LOHMANN, G. 2017. *Ľudské práva: Interdisciplinárna príručka*. Bratislava: Kalligram.
- SWIFT, A. 2005. *Politická filozofie. Základní otázky moderní politologie*. Praha : Portál.
- SHAPIRO, I. - HABERMAS, J. 2002. *Teorie demokracie dnes*. Praha : Filosofia, 2002.
- SUŠA, O. – ŠTAHEL, R. 2016. *Environmentální devastace a sociální destrukce*. Praha: Filosofia.
- ŠTAHEL, R. 2018. Environmentalizmus ako politická filozofia pre 21. storočie. In: *Filozofia*, roč. 73, č. 1, s. 1-13.

Odporúčaná sekundárna literatúra:

- HEYWOOD, A. 1994. *Politické ideologie*. Praha : Victoria Publishing.
- HEYWOOD, A. 2004. *Politologie*. Praha : Eurolex Bohemia.
- KICZKO, L. a kol. 1997. *Slovník společenských věd*. Bratislava : SPN.
- KRSKOVÁ, A. – Krátka, D. 1995. *Základy práva*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- KRSKOVÁ, A. 2002. *Štát a právo v európskom myslení*. Bratislava : Iura Edition.
- LYSÝ, J. 2006. *Dejiny politického myslenia: staroveký Blízky Východ, antika, Čína, India, islam*. Bratislava : UK.
- LYSÝ, J. 2006. *Dejiny politického myslenia: od stredoveku po súčasnosť*. Bratislava : UK.
- MILLER, D. – COLEMANOVÁ, J. – CONNOLLY, W. – RYAN, A. (Ed.) 2003. Blackwellova encyklopedie politického myšlení. Brno : Barrister & Principal.
- OTTOVÁ, E. 2006. *Teória práva*. Heuréka : Šamorín.
- ŠMIHULA, D. 2010. *Teória štátu a práva*. Epos : Bratislava.
- TÓTH, R. 1994. *Základy politológie*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.